

Ob robu

Ograjeno otroštvo ali omejeno razmišljanje?

Starši, ki so se pretekli teden zbrali v enem od ptujskih vrtcev, so bili v svojih zahtevah zelo jasni, češ, okoli vrtca, ki je bil pred dobrimi tridesetimi leti postavljen sredi idiličnega vaškega okolja, je treba postaviti ograjo. Takšno, da je okoliška mladež ne bo mogla preplezati, takšno, da ji ne bodo kos niti potepuške mačke, in takšno, da se tudi najmlajši ne bodo mogli izmuzniti iz varnega zavetja vzgojiteljic. Tudi v svojih utemeljitvah so bili starši jedrnati, saj naj bi bili otroci, ki jih prepuščajo v varstvo, vse bolj ogroženi. Pa ne, ker vzgojiteljice ne bi opravljale svojega dela, kot bi bilo treba, ampak ker so zunanja igrišča vrtca ob jutrih vse bolj pogosto razdejana. Ponoči se tam namreč zbirajo nekoliko večji otroci, običajno najstniki, ki sicer ne kalijo nočnega miru, zato pa za seboj puščajo cigaretno ogorke, pločevinke, razbito steklovino in včasih tudi injekcijske igle, kar kaže, da so med njimi tudi narkomani. Po dobri uri pogovora staršev z ravnateljico Vrtca Ptuj, ki boljše rešitve od postavitve primernih ograj tačas ne vidi, obenem pa poudarja, da vrtec za tako velike investicije denarja nima in s predstavniki ptujske mestne občine se je pokazalo, da bo pot do rešitve daljša, kot so menili starši. Ti bi ograjo tam najraje postavili že jutri in so pripravljeni, kot je predlagal najvztrajnejši med njimi, za "ograjeno" otroštvo svojih nadobudnežev, v žep seči tudi sami.

Od tu ima zgodba širše dimenzije, saj ne smemo spregledati, da otroška igrišča ob desetih enotah ptujskega vrtca, vsa so sicer ograjena, a tako, da je mogoče vstopiti, ob popoldnevnih vendarle pogosto obiskujejo okoliški otroci v spremstvu svojih staršev, babic in dedkov. Tako so lahko v mirnem zavetju vrtcev preživeli še kakšno urico. Ne smemo spregledati niti dejstva, da so mladostniki, ki se ob večerih zbirajo na igriščih, obiskovali taiste vrtce, zdaj pa so, ker nimajo kam, spet našli pot do peskovnikov in vrtiljakov. Škoda, ker na sestanku ni bilo predstavnika ptujske mestne četrti Jezero, da bi povedal, kar so sicer omenjali že nekateri prisotni, da namreč primanjkuje primerno urejenih prostorov za mlade. Kjerkoli že so, se jih podi stran in postavlja meje. Prav tisto, česar odraščajoča mladina ne mara in se zaradi tega preskuša na načine, ki v svetu odraslih običajno niso razumljeni kot normalni.

Včasih je družba - ki se prav te dni postavlja z evropskim odpiranjem - vse, kar ni sodilo v razred normalnosti, zapirala za zidove. Za njimi, običajno za grajskimi, so se tako znašli in desetletja v anonimnosti preživljali ljudje z drugačnimi potrebami. Prav zato ker so s takšno družbeno izključenostjo opravili in ker že okrog sto stanovalcev Zavoda Hrastovec Trate prebiva v različnih bivanjskih skupnostih, ki jih je v Podravju vse več, podobno pot pa ubirajo tudi v Zavodu Dornava. Le dan potem, ko so v "normalnem" svetu postavljali ograje, je Josip Lukač, direktor v Hrastovcu, s ponosom razlagal, da teh pri njih ni več. Kdor želi, pravi, lahko odide. Ograje, ki je ločevala "normalni" od "nenormalnega" sveta, tam ni več. A jih, kot kaže primer Ptuj, postavljamo na drugi strani - nemočni in nesposobni, da bi se soočili z odraščanjem mladostnikov - zato da bi tako mladim "stopili na prste". Pa bi kazalo pred njihovo resnično postavitvijo morda vendarle, razmisliti o drugačnih možnostih in denar nameniti za preživljanje prostega časa mladih. Že res, da imajo mladi možnost sodelovanja pri ptujskem CIDu, a je ta za mnoge preveč "poštirkan", da bi se (z)našli v njem. Mladi - pa ne le oni - nagnjeni k uživanju in lenarjenju, bi radi ležerno preživeli uro ali dve v družbi vrstnikov, saj ti ne težijo in ne zahtevajo, da se ob koncu druženja vidi rezultat. Mogoče pa je vso tisto steklovino, zvite pločevinke in cigaretno ogorke ter zloglasne igle treba razumeti kot razstavo mladostnih sanjarjenj. Z ograjami, kažejo že prva globlja razmišljanja, bomo najmlajšim resda zagotovili varno otroštvo, omejeno na igrišča otroških vrtcev, nič pa ne bomo naredili za to, da bi bilo varno in srečno tudi njihovo vstopanje v svet odraslih.

Slavica Pičerko Peklar